

Uchwała Nr 10/59/2014
z dnia 7 marca 2014 roku
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk
2/ Beata Kaczmarek
3/ Ewa Śpionek
4/ Iwona Kopczyńska
5/ Paweł Jaśkiewicz
6/ Bogdan Łągwa
7/ Bogusław Wenus

8/ Józefa Lucyna Michejda
9/ Agnieszka Kamyczek-Maszewska
10/ Grażyna Kos
11/ Barbara Polowczyk
12/ Paweł Dobrzyński
13/ Roman Drozdowski

Po rozpatrzeniu w dniu 7 marca 2014 roku **Uchwały Nr LVI/229/2014 Rady Gminy Pątnów** z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2014 – 2023, **uchwały Nr LVI/230/2014 Rady Gminy Pątnów** z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Pątnów na 2014 rok, **uchwały Nr LVI/231/2014 Rady Gminy Pątnów** z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na rok 2014, działając na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U.z 2013 roku, poz.594 z późn. zm.) oraz art.12 ust.1 i art.18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U.z 2012 roku, poz.1113 z późn.zm.),

Kolegium uchwala, co następuje:

1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr LVI/229/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2014 – 2023 z powodu naruszenia prawa tj. art.242 – 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 z późn.zm.).

2. W uchwale Nr LVI/230/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Pątnów na 2014 rok wskazuje się na naruszenie prawa tj.art. 242 - 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 z późn.zm.) z powodu niezachowania relacji, o których mowa w ww. przepisach prawa.

Powyższą nieprawidłowość należy usunąć **w terminie do dnia 19 marca 2014 roku** poprzez doprowadzenie przedmiotowej uchwały do zgodności z prawem.

3. Stwierdza się nieważność uchwały Nr LVI/231/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na rok 2014 - z powodu naruszenia prawa tj. art. 89 ust.1 pkt 2 i 3 w związku z art. 212 ust.1 pkt 4 oraz art. 224 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 z późn.zm.).

Uzasadnienie

W dniu 20 lutego 2014 roku, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wszczęło postępowanie nadzorcze wobec uchwały Nr LVI/229/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2014 – 2023, uchwały Nr LVI/230/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Pątnów na 2014 rok oraz uchwały Nr LVI/231/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na rok 2014. Dalsze postępowanie nadzorcze w sprawie ww. uchwał było kontynuowane na posiedzeniach w dniach 5 i 7 marca 2014 roku. W posiedzeniu Kolegium w dniach 20 lutego oraz 5 marca 2014 roku uczestniczyła Pani Aleksandra Kasprzak – Skarbnik Gminy Pątnów. Natomiast w posiedzeniu Kolegium w dniu 7 marca 2014 roku uczestniczył Pan Jacek Różański – Komisarz Rządowy Gminy Pątnów oraz Pani Aleksandra Kasprzak – Skarbnik Gminy Pątnów.

Na podstawie uchwały Nr LVI/229/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2014 – 2023 oraz uchwały Nr LVI/230/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Pątnów na 2014 rok ustalono, co następuje:

W budżecie Gminy na rok 2014 dochody budżetu zaplanowano w wysokości 20.831.393,00 zł, a wydatki uchwalono na poziomie 26.263.116,70 zł. Deficyt budżetu wynosi 5.431.723,70 zł. Rozchody budżetu związane ze spłatą rat kredytów i pożyczek oraz wykupem wyemitowanych papierów wartościowych wynoszą 1.318.276,30 zł. Łączną kwotę przychodów budżetu określono zgodnie z art. 212 ust 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych - w wysokości 6.750.000,00 zł, a jako źródło pokrycia tych przychodów wskazano pożyczkę z budżetu państwa.

W roku 2014 nie została jednak spełniona zasada określona w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, bowiem dochody bieżące budżetu kształtują się na poziomie 19.397.393,00 zł i są niższe aniżeli wydatki bieżące budżetu, które wynoszą 21.003.092,62 zł. Zgodnie z powyższym przepisem, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Gmina Pątnów nie posiada nadwyżki budżetowej ani też wolnych środków.

Jak wynika z wieloletniej prognozy finansowej Gminy w latach 2014 – 2018 nie została także zachowana reguła, o której mowa w art. 243 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, bowiem relacje spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami oraz wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem w stosunku do planowanych dochodów budżetu, kształtują się powyżej wskaźnika maksymalnego, ustalonego dla danego roku budżetowego. Wskaźniki spłat długu w latach 2014 - 2018 wynoszą odpowiednio: 9,66%, 14,03%, 13,38%, 12,76% oraz 12,52%. Przy wyliczaniu tych wskaźników, uwzględniono zobowiązania związku, współtworzonego przez Gminę Pątnów, stosownie do postanowień art. 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Natomiast wskaźnik maksymalny wyznaczający poziom planowanych spłat zobowiązań w danym roku budżetowym, także w latach 2014 – 2018 kształtuje się na poziomie, odpowiednio: 4,78%, -3,58%, -2,67%, 5,61% i 12,13%. Zgodnie z art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych, organ stanowiący nie może bowiem uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku

następującym po roku budżetowym, relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupów papierów wartościowych wraz z odsetkami i dyskontem, odsetkami od zobowiązań krótkoterminowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu. Nie zostały zatem zachowane wymogi wskazanego przepisu prawa.

Stosownie do dyspozycji art. 89 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów. Rada Gminy podjęła uchwałę Nr LVI/231/2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na rok 2014. Jednakże możliwość zaplanowania przez Gminę pożyczki z budżetu państwa jako źródła jej przychodu uwarunkowane jest także spełnieniem wymogów, wynikających z art. 224 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Na podstawie tego przepisu, jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:

- a) nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
- b) zachowane zostaną zasady określone w art. 242-244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
- c) zapewniona zostanie spłata pożyczki wraz z odsetkami.

Według ustaleń dokonanych przez Kolegium Izby - na podstawie pisma Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2013 roku, Nr DG1/487/570/OLW/13/RD-131569 dotyczącego wniosku Gminy Pątnów w sprawie udzielenia pożyczki z budżetu państwa – podstawą odmowy udzielenia pożyczki było niewypełnienie przez Gminę wymogów, wynikających z powyższego przepisu prawa, bowiem nie uprawdopodobniła ona realizacji podstawowego działania programu naprawczego, jakim jest dostosowanie struktury jednostek oświatowych do warunków demograficznych panujących na terenie Gminy Pątnów. Z oświadczeń złożonych przez przedstawicieli Gminy na posiedzeniu Kolegium wynika, że Ministerstwo Finansów (po dokonaniu odmowy) w prowadzonych rozmowach wystąpiło z sugestią dostosowania programu naprawczego Gminy Pątnów do wymogów wynikających z przepisów art. 240a ustawy o finansach publicznych. Oświadczone również, że proces restrukturyzacji oświaty jest kontynuowany. Podjęto uchwałę o zamiarze likwidacji szkół oraz zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty dokonano powiadomienia rodziców. Jednocześnie przedstawiciele Gminy stwierdzili, że nie wystąpili po odmowie Ministra Finansów o udzielenie pożyczki w 2013 r., z nowym wnioskiem formalnym na rok 2014.

W tym stanie rzeczy na podstawie przeprowadzonej analizy przedmiotowych uchwał, Kolegium stwierdza, że w obecnym stanie prawnym nie zostały spełnione przesłanki uprawniające Gminę do kontynuowania starań o zaciągnięcie pożyczki z budżetu państwa, w kontekście wymogów art.224 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zatem nieuprawnione było zaplanowanie przychodów budżetu Gminy na 2014 rok z tytułu pożyczki z budżetu państwa jak również podjęcie uchwały o zaciągnięciu tej pożyczki.

Podsumowując powyższe, Kolegium stwierdza, że uchwała Nr LVI/229/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy

Finansowej Gminy na lata 2014 – 2023 oraz uchwała Nr LVI/230/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Pątnów na 2014 rok zostały podjęte z naruszeniem art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, natomiast uchwała Nr LVI/231/2014 Rady Gminy Pątnów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa z naruszeniem art. 89 ust.1 pkt 2 i 3 w związku z art. 212 ust.1 pkt 4 oraz art. 224 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Rada Gminy nie była bowiem uprawniona do uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej Gminy bez zachowania relacji, o których mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych w sytuacji, gdy planowana pożyczka z budżetu państwa, na gruncie obowiązujących przepisów, nie mogła stanowić źródła przychodów budżetu Gminy.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy, odnośnie pkt 1 i 3 sentencji służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Nieuwzględnienie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 sentencji niniejszej uchwały skutkować będzie podjęciem przez Kolegium Izby rozstrzygnięcia nadzorczego na podstawie art.12 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, na które to rozstrzygnięcie możliwe będzie złożenie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Przewodniczący Kolegium